

Őszi szezon a konzervgyárban

Paprika, paradicsom — Új termékek

A Szegei Konzervgyárban a jelenlegi csúcsideben diákok és katonák is segítenek az üzembe érkező paprika és paradicsom feldolgozásában. November végéig, három turnusban, mintegy 150 katoná dolgozik a konzervgyárban. Segítenek a gyártás-előkészítésben, a hűsokszervek készítésénél és a csomagolóüzemben is. Az általános és középiskolások a paprika tisztítását végzik. Ebből a növényből naponta átlagban 150 mázsát dolgoznak fel az üzemben, ahol elégedettek a munkájukkal.

Úgy tervezték, hogy az idén paradicsomból 4 ezer 200 vagon sűrűnényt készítenek. Eddig körülbelül 1 ezer 692 vagon sűrített paradicsomot szállítottak el Szegedről. A termelő gazdaságok előrejelzése alapján a szezon végéig mintegy 3 ezer 500 vagon paradicsom beérkezése várható az üzembe. A termelőszövetkezetek, állami gazdaságok vezetői azt mondják, az idei időjárás a paradicsomnak sem kedvezett. Korán beért, s kevesebb, mint amennyire számítottak.

Ráadásul nem volt zökkenőmentes a két új paradicsomsűrítő P-35-ös típusú gépsor termelésbe állítása sem. Ezekkel a tervezett napi 70 vagon helyett csak 60-65 vagon paradicsomot tudnak feldolgozni. Ezért a gyárban a szezon elején, a múlt hónapban 224 vagon paradicsomot kénytelenek voltak más konzervgyárba küldeni.

Az üzemben, túl azon, hogy még javában tart a zöldsejtelék feldolgozása, már a téli szezonra készülnek. A hűsokszervek zömét akkor küldik a piacra. Két új termékkel is jelentkeznek. A vadászús és a csipős vagdalt már sikeresen vizsgázott egy szakmai zsűri előtt. Egyik új hűsokszítményüket jelenleg a KERMI vizsgálja; a minősítés után kezdődhet a próbagyártás.

A konzervgyárban elmondták, az exporttervüket eddig időarányosan teljesítették. A Kohl-Rolád elne-

A Dugonics általános iskola tanulói csomagolják a konzerveket

Katonák, munkaköpenyben

vezésű töltött káposztának nagy sikere van az NSZK-ban. Az üzemből eddig mintegy 330 vagon terméket szállítottak a tőkés és 1 ezer 100 vagon konzervet pedig a szocialista országokba.

Nem kis gondot okoz a készáru raktározása. Átlago-

Takarékpénztári kollokvium

A jövő év elején árréformot hajtunk végre a termelői szférában, hogy vállalkozásainkat a jobb minőségű és gazdaságosabb termelésre, a

kedvezőbb áru kínálatra ösztönözzük. A hatékony gazdaság működés és a jó összetételű áru kínálat olyan helyzetet teremt, amelyben érdemes takarékoskodni, kifizetődő jól dolgozni, és mindezek együtt valutánk stabilitását is jelenthetik — mondotta szerdán Székesfehérváron Faluvégi Lajos pénzügyminiszter a nemzetközi takarékpénztári kollokvium megnyitóján. Előadásában az ország gazdasági helyzetéről szólt a kedvezőtlen világgazdasági változások hatásaira, s hozzátette, hogy a népgazdaság egyensúlyi feszültségeinek okai gazdasági munkánk gyengeségeiben, a társadalmi munka nem kielégítő hatékonyságában is keresendők.

A székesfehérvári kollokviumot, a Takarékpénztárak Nemzetközi Intézetének felkérésére, az Országos Takarékpénztár rendezte. Az eszmecsere napirendre került többek között az is, hogyan járulnak hozzá a takarékpénztárak a családi, a vállalati és az állami beruházásokhoz.

Színházi fórum

A Színészek Nemzetközi Szövetsége Budapestén tartja XI. kongresszusát. Mintegy negyven ország tagja ennek a színészeket, énekeseket, táncosokat, rádió- és televízióelőadókat, artistákat tömörítő szervezetnek. A szeptember 25-28. között megrendezésre kerülő kong-

resszus fő témája: A színész és szakszervezete a nyolcvanas évek technológiai körülményei között. A kongresszus elé terjesztik a színész-chartát, amelyet magyar javaslatra készítették elő a szervezet Bécsben rendezett kongresszus óta.

Vezetők és változások

A címből már kiderült, hogy vezetőkkel, gazdasági, vállalati vezetőkkel akadt számos, kellemesen meglepő találkozás az utóbbi néhány évben. Meglepő, mert az ember kívülről látszólagos megítélés a maga számára embereket, akik aztán — legalábbis jó néhányan közülük — hat-nyolc esztendő múltán egészen új, változott arccal, mentalitással, hangvétellel bukkannak az ember elé. Oly módon változva, amit éppen róluk hittem volna a legnehezebben.

Hat-nyolc éve, ha vállalati, gazdasági vezetővel beszélgettem, jószerével mást sem igen tudtam meg tőlük, mint hogy mi-ből mennyit termelnek, s termeltek öt éve, s fognak előállítani egy vagy öt esztendő múltán. Inkább csak statisztikákat kaptam, mintha a vezetőnek egyetlen feladata lenne, hogy regisztrálja cégének termelési mutatóit, összetévesztve magát az egyik irodában árkus papírosokra kimutatásokat írkáló statisztikus kislánnyal. Fejlesztési koncepciókról — leszámítva a mennyiségi adatokat —, rentabilitásról, piacról, keresletről, korszerűségről alig néhány vezetővel lehetett akkoriban szót váltani. Csak kevesen akadtak, akik beszélgetésünknek nem tényleg ragadva, a falon függő táblára fölvezették a vállalat szervezetét, belső működésének mechanizmusát, hogy aztán tökéletes szakmai és közgazdai hozzáértéssel s mechanizmusba illesztve magyarázzák jelenüket, átgondolt jövőjüket, precíz és sokoldalú koncepciókat.

Megvallom, szkeptikus voltam a nagyobb hányaddal kapcsolatban. Sosem gondoltam volna, hogy fölnevelnek feladatokhoz. Tudomásul vettem tehát a helyzetet, s elkönyveltem: majdcsak kiöregzenek, s jön helyettük fiatalabb, dinamikusabb, szakképzetesebb gárda, akik átveve a stafétabotot, tíz-húsz éven belül megújítják körülöttünk a világot. Most pedig rendre találkozom ugyanazokkal a vezetőkkel, ugyanazokon a posztokon, mint hat-nyolc évvel ezelőtt, s mintha egészen más emberek ülnek velem ugyanahhoz az asztalhoz. Már gazdaságosságról, dollárkitermelésről, piacképességről, termékcsoportok funkcionális fejlesztéséről, energia- és nyersanyag-hányadról beszélnek, s nagyon precízen fejtegetik fejlesztési elképzeléseiket, amelyek rendre a legfrissebb piaci (világpiaci) információkra támaszkodnak.

Íme a példa, milyen óriásit tudnak változtatni emberek, ha igénylik, ha elvárják tőlük, s ha egyúttal meg is adják számukra a lehetőséget a változásokhoz. Úgy látszik, a jó néhány éve reménytelen esetnek tűnő vezetőknel is érvényesült a „jó pap holtig tanult” elve, még akkor is, ha közben alig-ahá ülhetek be az iskolapadba — meglehetősen kevesen tették meg azok közül, akikről beszélek —, ám magával ragadta őket is az a társadalmi-gazdasági szemléletformáló dinamizmus, amely többé-kevésbé napról napra alakít valamennyiünket.

Változtak tehát az emberek, méghozzá előnyükre. Csakhogy — bármennyire is örömdetes ez a tény —, önmagában még aligha érme meg egy misét. Mert számunkra most, bármennyire fontos is, nem maga a változás ténye az érdekes, hanem a változások kiegyenlítő, belső dinamizmusa az, ami figyelmet érdemel. Mégpedig azért, mert többek között ez az, ami megnehezíti

a vezetők közötti együttműködést, s rontja a vezetői munka eredményességét.

Hogy mire gondolok? Egyre több vállalatnál tapasztalom, hogy lényeges eltérések vannak vezetők és középvezetők, azaz az egyes vezetői szintek között. E tapasztalatok összegzése akár valamiféle tipológia fölállítását is lehetővé teszi. Úgy érzem, két fő típusba sorolhatók azok a nagyon gyakori szituációk, amelyekkel az utóbbi időben találkozom.

Az egyik: középvezetők, részleg- vagy csoportvezetők panaszkodnak az újfajta vezetési stílusra. A régít dicsérik, amikor megmondták nekik, mi a cél, s azt is, azt hogyan kell elérni, merre és hogyan kell tenni és lépni. Ebben a kötött rendszerben azután csak az a viszonylag könnyű feladatuk volt, hogy közvetítsenek, végrehajtassák azt, amit mondtak nekik, s elszámoljanak azzal, mit végeztek. Most pedig azért szívják sokszor a fogukat, hogy megmondják ugyan nekik, mi a feladatuk, mi az elérendő cél, ám azt egyre többször hagyják rájuk, hogy maguk válasszák meg a cél eléréséhez legjobbnak tűnő módszereket. Sokuk számára pedig kényelmetlen ez az új felelősség, dicsérik tehát a régi, úgymond folyamatosan követelő, minden lépést előíró, babusgató vezetői módszert, mondván: az volt a jó, amikor szigorúan követeltek! Pedig az új módszer szerint is követelnek, csak éppen nem előírt lépések végrehajtását, hanem a megszabott célnak megfelelő eredményt. S ami a fő gondom, sokszor éppen a fiatalok állnak hadilábon a mai helyzettel. Pedig éppen tőlük várná az ember mindennek az ellenkezőjét.

S a másik gond: egyre többször tapasztalom, hogy jól képzett, egyetemist végzett, néhány éves gyakorlattal rendelkező, fiatal középvezetők magánbeszélgetésekben dühösen tehetetlenséggel vádolják feletteseiket. Intézkedési terveket, elképzeléseket sorolnak, amelyek pénzbe sem kerülnének, s amelyekhez megvannak feltételeik is a vállalatnál, s amelyekkel milliókat lehetne keresni jobb gépkészítéssel, a gyártmány-szerkezet egyszerűsítésével, a piaci igények szerinti gyors termékváltoztatással. Hallgatva őket, érzem, hogy igazuk van, hiszen gazdaságunk egyik legerősebb gondja, a rugalmatlanság, a lassúság, a pontatlanság ellen dühöngenek. Néha igazuk is van, amikor főnkeiket hibáztatják, akik ragaszkodnak a megszokott munkamenethez, termékekhez, még akkor is, ha ezzel kemény százezekben kifejezhető bevételektől esik el a vállalat. Ám sok helyen azt is módomban volt ellenőrizni, hogy ahol előnyre változott a régi vezető, ott is őt hibáztatják sokszor, ő pedig a trösztöt, a hitelhetőségeket, a köztötségeket okolja azért, hogy nem lép időben és elég gyorsan. S többnyire neki is sok igazsága van.

Változtak tehát vezetőink, fiatalok és idősebbek egyaránt, s legtöbbször előnyükre. Csakhogy azt is tudomásul kell vennünk, hogy a változásoknak is megvan a maga belső dinamizmusa, eltéréseinek, egyenlőtlenségeinek rendszere, amely új feszültségeket, új tehetetlenségeket szül, társulva a gazdaságban sokszor ma is meglevő, a régebbi típusú vezetői tehetetlenségekre szabott kötöttségekkel. Ezek az összefüggések is figyelmet érdemelnek.

Szávay István

Bőripari szövetkezetek megbeszélése

Tegnap, szerdán délelőtt a Csongrád megyei KISZÖV küldöttközgyűlésének szervezési bizottsága egész napos tanácskozást rendezett a megye bőr-, szőrme- és műbőrfeldolgozó-, valamint a cipőipar szövetkezetei képviselőinek részvételével Mindszenten. A szakmai összejövetel megnyitóját Benkő János, a Szegei Bőrdíszmű Ipari Szövetkezet elnöke tartotta, majd beszámolt a szövetkezet tevékenységéről.

Ezt követően Györke Józsefné, a Könyv- és Műanyagipari Minisztérium képviselője tartott előadást. Referátumában részletesen foglalkozott az ágazat jelenlegi helyzetével, gazdasági életünkben betöltött szerepével, s többek között kitért a bőr-, szőrme-, cipő- és bőrfeldolgozó ipar középtávú feladataira, és a fejlesztés lehetőségeinek ismertetésére is.

Az előadás után Schlitt Károly, a Rákospalotai Műanyagfeldolgozó Vállalat főmérnöke az üzem- és munkaszervezésről tartott előadást.

A résztvevők délután üzemlátogatásos ismerkedtek a házigazda szövetkezet mindszerinti részlegének munkájával. A Szegei Bőrdíszmű Ipari Szövetkezet

dolgozói nemrégiben csatlakoztak az MSZMP XII. kongresszusához és hazánk felzárkózásának tiszteletére indított munkaversenyhez. A korszerű csúszópályás szalagrendszerű termelés megvalósításával és további tökéletesítésével el akarják érni az 1979. évi terv tízszázalékos túlteljesítését, a jövő évre előirányzottakat pedig öt százalékkal kívánják túlháldadni.

A szocialista export és a tőkés bér munka ütemezésénél a szállítási határidők szigorú betartására törekednek, ugyanakkor a minőségi követelményeket igen magasra emelték: az első osztályú termék arányának 99,9 százalékának kell lennie, a termelékenység növekedése mellett.

Gépesítik a szabászatot, s a különböző célgepek beállításával az anyagköltség-színvonalat az eredeti tervhez képest fél százalékkal tovább csökkentik.

Az energiagazdálkodási intézkedésekben szerepel a szövetkezetnél a személy- és tehérgépkocsik üzemanyag-felhasználásának, a technológiai villamosenergia-fogyasztással és a fűtési, világítási energiával való fokozottabb takarékoskodás.

Mentőszolgálat

Helikopter viszi az orvost

Új tagja van a Magyar Orvostudományi Társaságok és Egyesületek Szövetségének: szerdán megalakult a Magyar Mentőügyi Tudományos Társaság.

Dr. Bencze Béla, az Országos Mentőszolgálat főigazgatója — az Akadémián tartott alakuló ülés alkalmából — elmondta: szeptember végén kezdődik meg azoknak a pilótáknak és szerelőknak a különleges kiképzése, akik a mentők hamarosan forgalomba kerülő helikoptereivel dolgoznak majd. Várhatóan a jövő tavasszal állnak munkába a légi mentés új technikai eszközeiként az orvosi helikopterek. Először két

ilyen járművet működtetnek, fedélzetükön ott lesznek a kórházi intenzív osztályokon használatos legfontosabb gyógyító betegellátó, műszerek és berendezések, a vákuummattactól a lélegeztető balonig, a szívritmus-szabályozótól a mesterséges lélegeztető készülékig. Az Országos Mentőszolgálat jelenleg — amint a főigazgató közölte — 5700 tagú személyzetrel dolgozik. Tavaly például 4 millió munkabőrt és kötényt, 1 millió 820 ezer beteget, köztük fél-millió súlyos sérültet résztettek gyors orvosi segítségben és szállítottak kórházba. (MTI)

Öveges József búcsúztatása és temetése

Öveges József Kossuth-díjas, nyugalmazott főiskolai tanár temetés előtti búcsúztatása Budapesten, a Farkasréti temetőben szeptember 14-én, délután 2 órakor lesz. A 84. életévében elhunyt tudós temetése szeptember 18-án, 14.15 órakor Zalaegerszegen, a Göcseji úti temetőben lesz.

Gyülekeznek a gólyák

Korábban szeptember közepe tájt már javában dél felé húztak a hófehér, szárnyasok, most viszont teljes nyugalommal élvezik a nyári szünetet.

A Drávába ömlő vízfolyások mentén gyülekeznek a gólyák, 50-100 madárból álló gyülekezeteket is megfigyeltek a mezőrők. Valószínű: a jó idő készíti a menet maradásra a sereget. (MTI)

Lakások fölújítása

Egyre többre kerül a Csongrád megyei ingatlankezelő szervekhez tartozó lakások megújítása, mivel közülük sok fölújításra és karbantartásra szorul. Az ötödik ötéves tervben; 1975-től 1980-ig összesen egymillió forintot fordítanak erre a célra.